

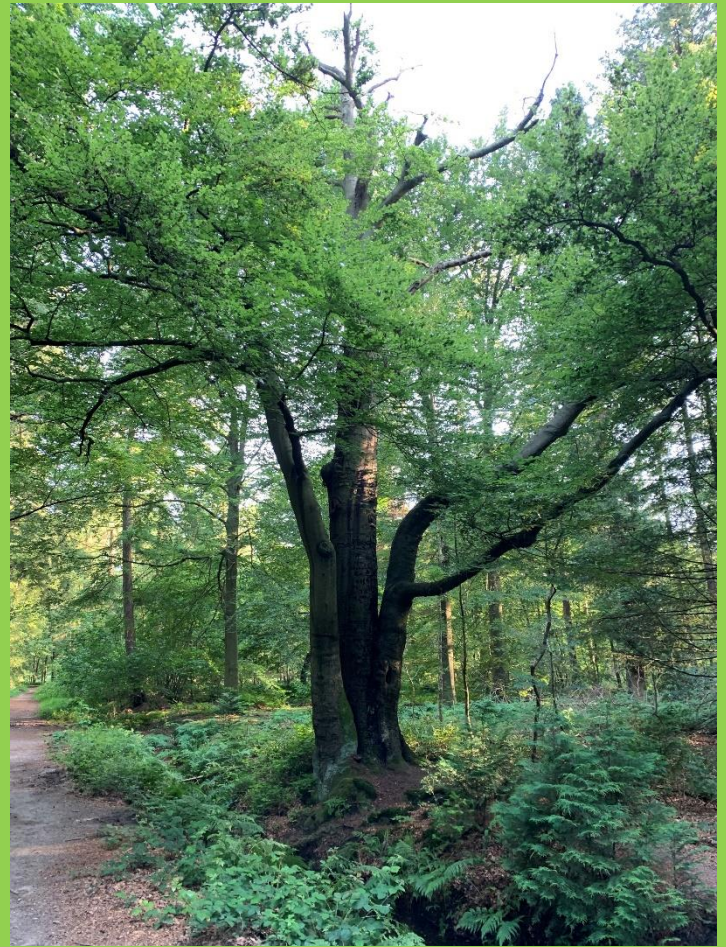
Natuur rond het Markdal

info: 06-40007219

De bomen in een bos zijn altijd anders.

Wij mensen hebben iets met bomen, vooral omdat ze groot, dik en erg hoog zijn gegroeid. Echt kolossaal zijn en dat ze vooral zo oud hebben kunnen worden. De silhouetten van de grote kolossen zijn ook bijzonder. Heel vaak zijn dat ook bomen die gezichtsbepalend zijn en heel je leven lang er al staan. Zo beleef ik het weer in het bos, dat is ook anders dan buiten het bos. Daar is veel meer wind en met zon in het bos zijn de bomen de parasols. Heel vaak hoor je: "als deze boom kon praten, wat zou hij je dan een hoop kunnen vertellen!" En omdat ze zoveel hebben meegemaakt, zouden bomen ook wijs zijn: een eigenschap die zich ontwikkelt met de jaren.

De in noordelijke landen meest gewaardeerde boom is toch wel een stoere en mannelijke eik. Daartegenover staat de liefvallige en vrouwelijke linde, vooral in Brabant heel erg gewaardeerd. Beide bomen worden makkelijk eeuwen oud. Deze bijzonderheid wordt nog 'bijzonderder' als deze exemplaren de kinderen zijn van voorouders, die altijd al in deze omgeving hebben gestaan. Zulke groeiplaatsen mag je - met enige fantasie - bomen van het oerbos noemen. In het Liesbosch heeft

Kroonloze oude 150 jarige Mastbos beuk, met gekerfde herinneringen. Foto Natascha van Riet

**Beukbewoners Kabouter en Giraf.
Foto: Natascha van Riet**

jarenlang

een lapjes-, koorts- of spijkerboom gestaan, die scheen op bijzonder energieke natuurlijke plekken zijn stam met lapjes te behangen. Of waren het mensen die bij voorkeur in de vroege ochtend, een lapje stof van kleding die men 's nachts op het lichaam had gedragen, er op spijkerden? Andere mensen mochten hiervan geen getuige zijn. Men hoopte hierdoor verlost te zijn van een pijn of kwaal. Om een einde te maken aan dit heidens gebruik werd deze eik op 21 juni 1931 omgehakt. In 1944 leefde het gebruik plots weer op nu met een naburige plataan als doelwit. Na wat strubbelingen is dit gebruik door de eigenaar -Staatsbosbeheer - in genade aangenomen. De boom was vooral in trek bij stellen met een kinderswens.

Scheibeuken werden vaak aangeplant op de hoek van een perceel en bleven daar jaren staan, dat was een vast punt voor altijd. Na een bijzonder hevige novemberstorm, die het Mastbosch in 1800 plat blies, koos men voor een herinrichting met rechthoekige bosvakken en lijnrecht op elkaar staande dreven. Dat vond men functioneel en tevens mooi. Voor de markering kwamen op de hoeken scheibeuken te staan. Een indrukwekkend exemplaar stond op kruispunt Lange dreef Oude Postbaan in het Mastbos in Breda. De boom gaf aan waar een perceel eindigde en in welk jaar was aangeplant. Door de jaren heen heeft de beuk zijn functie verloren,

maar Staatsbosbeheer had de schoonheid op tijd erkend en hem begin van deze eeuw vrijgezet en zodat die mooi kon blijven staan. Helaas is hij door de storm in 2018 omgewaaid. Jammer, velen kenden deze reusachtige beukenboom als een parasol met een diameter van wel 30 meter. In zijn stam waren vele teksten in zijn schors gekrast.

De grote eik die ter hoogte van Ulvenhout in de middenberm van de van de 58 staat, is een van de bekendste bomen van Nederland. Het heeft een vermogen gekost, om bij de aanleg van de A58 de boom te laten staan met vervolgens de vele maatregelen om de boom te verzorgen, zoals met wateraanvoer. Elke dag wordt hij aan beide zijde gepasseerd door duizenden automobilisten De eik maakte ooit deel uit van een van de oprijlanen van het dicht tegen de A58 aan gelegen landhuis Anneville. uit 1851. Ook heeft voor mij de Eiken Mik aan Royaaldreef in het Ulvenhouts Bos al als kind veel indruk gemaakt. Er was daar eerst de stam en op een hoogte van ± 2 meter een splitsing van de stam en dat was dan de Eiken Mik! Ook de paardenkastanje bloeit rond deze tijd met prachtig grote bloemen en een erg mooie bloeivorm. Inderdaad ik zelf bewonder ook heel veel soorten bomen!

Ad van de Laar - IVN Natuurgids Mark&Donge

Markandalletjes

* Wisselvallig midzomer weer, dus na regen komt zonneschijn?!

* Fractie Water Natuurlijk vraagt via bestuurslid Gert Logt aan DB Brabantse Delta wanneer de Kerselse Beek in Galder als Ecologische Verbindings Zone (EVZ) ingericht gaat worden. Dat is in 2019 in bestemmingsplan Alphen-Chaam afgesproken. Ook wanneer wordt de leefomgeving voor de Steenuil daar hersteld?

* Koloniën van zonnigheid. Zondag 16 juni. 10-12u. Met gids in cultuurlandschap Unesco Wortel-Kolonie. Kolonie 41. Wortel (B). Natuurpunt Markvallei

"Na regen komt zonneschijn", ook voor de regenrivier Mark?

* Slootjesdag in Natuurtuin Oranjepolder. Ontdek natuur onder water. Met schepnet. Voor kinderen, ouders, Opa's en Oma's. Vrije inloop 13-16u. zondagmiddag 16 juni. Domeinweg 8. Oosterhout. IVN Mark&Donge.

* Dorpsplantenwandeling Princenhage. Zondagmiddag 16 juni. 13u30-15u30. Verrassende natuur in versteende omgeving. Nieuwe natuur uit boek Stad en Plant. Aanmelden. Zie website IVN Mark&Donge.

* Drie jonge ooievaars uit nest van vijf in Hondsdonck groeien voorspoedig bij Martin en Elvira. Martijn Wijsman ziet pa Slechtvalk zijn jong voeren op toren Ginnekense Laurentius Kerk. Zwartkopjes zingen ook in de regen, even uitbundig. Kijk, luister en geniet, met of zonder paraplu...

Joop van Riet – natuurgids IVN Mark&Donge